מאור עינים — אחרי מות

אחרי מות שני בני אהרן וגו' דבר אל אהרן וגו' בזאת יבא אהרן אל הקודש ידוע שכל התעוררות צריך להיות על ידי מיין נוקבין והנה בחינת מיין נוקבין הוא בחינת אליהו כנודע ונמצא כל העלאת מיין נוקבין של כל אדם הוא על ידי בחינת אליהו שיש בחינה זו בכל אדם הכולל הכל ולכן אמרו רז"ל נגלה אליו אליהו כי כל מה שהיה בחינת הסתרה נגלה אליו על ידי צדקתו כי בכל אדם יש בחינה זו אבל היא בהסתרה וזהו שאמר ר' יוסי ברכות ג'. פעם אחת נכנסתי לחורבה אחת מחורבות ירושלים להתפלל ובא אליהו זכור לטוב וכו' רצה לומר שהוא נכנס להתפלל הוא לשון דביקות לדבק מה שנחרב מחורבות ירושלים הוא יראה שלם ונפלה בשבירה ונחרב בא אליהו הוא בחינת מיין נוקבין ושמר לו על הפתח המתין על פתח הגוף הוא הדבור שיעלה מיין נוקבין על ידי בחינת אליהו עד שסיימתי תפלתי ר"ל שכל תפלתי כולה היה מעלה מיין נוקבין על ידי לאחר שסיימתי אמר לי שלום עליך רבי ר"ל כיון שעל ידי תפלתו ודבורו היתה התעוררות בחינת מיין נוקבין נקרא רבי והוא תלמידו שהוא גרם השפע בבחינת רב המשפיע לתלמידו והשיב לו שלום עליך רבי ומורי כי על כל פנים העיקר על ידי בחינת אליהו הועלה המיין נוקבין והוא הורה הדרך ילך בא למעלה לגרום השפע והבן. לכן כתיב אחרי מות שני בני אהרן והם נדב ואביהוא שידוע שהם נצמדו יחד והיו לבחינה אחת בנשמת פנחס זו אליהו והם הבחי' מיין נוקבין כנודע ולכן אמר בזאת יבוא אהרן אל הקודש על ידי בחי' זאת בחי' אליהו צריך לבוא המיין נוקבין אל הקדושה למעלה והבן. והנה יש כמה צרופים בבחינת אליהו כל צירוף הוא בחינה א' וכל אדם כפי בחינתו יש לו בחינה מצירוף א' וזהו (ישעיה י"ט, א') הנה ה' רוכב על עב קל הוא עביות ר"ל שהקב"ה ממשיך חיותו ושפעו על ידי ק"ל בחינות אליהו שהם ק"ל צרופים וצריך כ"א לגלות בחי' זו משה היה מבקש (במדבר י"ד, י"ז) ועתה יגדל נא כח ה' מה שהוא בהסתר בחינת קטנות יגדל ויבוא לבחינת גדלות ויתגלה בפועל והבן:

לולי תורתך שעשועי אז אבדתי בעניי. כשאמר הקב"ה למשה ואתה הקרב אליך את אהרן אחיך הרע למשה אמר לו הקב"ה למשה התורה שלי היתה ונתתיה לך שאלולי היא אבדתי את עולמי עד כאן לשון המדרש, הענין הוא כתיב אחרי מות שני בני אהרן בקרבתם לפני ה' וימותו דבר אל אהרן אחיך ואל יבוא בכל עת אל הקודש גו' בזאת יבא אהרן אל הקודש, כי נדב ואביהוא בעבודתם וצדקתם השלימה השלימו את נפשם ומסרו את עצמם למיתה בהתדבקם בדביקות נפלא עד שנשארה נשמתם דבוקה באור העליון בסוד מיין נוקבין ויצאתה נשמתה כא' וזהו בקרבתם לפני ה' וימותו שכל כך קרבו ונתדבקו בדביקה ותשוקה גדולה עד שנגנזה נשמתם ונדבקה למעלה אמנם באמת העובד עבודה כזו בדביקות נפלא חוזר וממשיך שפע חיות מלמעלה אליו בחיים חיותו כאמור (דברים ד', ד') ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים כולכם היום שמחמת הדביקות נתוסף חיים כי זה רצונו יתברך המחיה חיים אך מפני שהיה בהם חטא המעכב על פי דברי רז"ל באמרם שתויי יין וכו' או שהורו הלכה וכו' נמנע מהם השתלשלות השפע ההוא באור החוזר אליהם ונשארו נשמתם דבוקות שם בסוד מיין נוקבין. ע"כ הזהיר את אהרן ואמר ואל יבא בכל כו' ר"ל שבאמת כל עבודות הצדיקים צריך להיות על דרך זה למסור נפשם בסוד מיין נוקבין וזהו ואל יבוא בכל עת שבלתי אפשר לבוא בכל עת אל הקודש כי אם בזאת יבוא וגו' בבחי' זאת של בניו שהיו בסוד מיין נוקבין אף לא כדרך שמתו בניו ונשארו גנוזות שם רק להוסיף שפע חיות וקדושה אליו על ידי זה וזהו ואל ימות כדרך שמתו בניו. ולכן אמר משה רבינו ע"ה כשאמר לו הקב"ה בקרובי אקדש סבור הייתי שיתקדש הבית או בי או בך שהיתה תשוקתו להיות בסוד מיין נוקבין אמנם הקב"ה לא כן עמדו כי ידוע שעיקר התעוררות צריך להיות מעלמא תחאה לגבי עילאה סוד נוקבא לגבי דכורא כדכתיב (בראשית ג', ט"ז) ואל אישך תשוקתך אמנם משה רבינו ע"ה הנקרא בעלה דמטרוניתא אם כן הוא בסוד דכר וא"א להיות תשוקת העלתו בסוד מיין נוקבין כי המדריגות התחתונות הנקרא דלים צריכים להשתוקק ולהתעלות ולהתעורר כנוקבא לגבי דכורא אמנם משה שאליו נמסרה התורה ונק' תורת משה והוא סוד דכר בעלה דמטרוניתא אם היה מתעלה בסוד מיין נוקבין היו המדריגות הדלים אבודים ואינם מתעלים כי אינם מבחינתו ולכן כשאמר הקב"ה למשה ואתה הקרב אליך את אהרן אחיך ראה משה שגם אהרן יתקרב לבחינתו ושוה לו ולא יהיה שניהם לבחינת מיין נוקבין הרע למשה כי סבור היה או בי או בך עכ"פ אמר לו הקב"ה התורה שלי היתה ונתתיה לך ואתה במדרגת התורה סוד דכר בעלה דמטרוניתא וא"א לעלות בסוד שעשוע המיין נוקבין שהקב"ה משתוקק לזה שצריך התעורר' מנוקבא לגבי דכורא זהו שאלולי היא ר"ל ההתעורר' הנוקבא אבדתי את עולמי המדריגות התחתונות וזהו אז אבדתי בעניי הם מדריגות הדלים המשתוקקים לעלות וזהו לולי תורתך שעשועי שאלולי לא נתתי לך התורה היית אתה שעשועי אף על ידי התורה א"א כי אז אבדתי בעניי וכו'. וכבר נודע פנחס הוא אליהו והוא נשמת נדב ואביהו שנשתתפו בפנחס כנודע נמצא שאליהו הוא סוד המיין נוקבין של נדב ואביהוא ולכן אמרו רז"ל בר"י שנכנס לחורבה להתפלל ובא אליהו ושמר לי על הפתח ר"ל שעיקר התפלה של הצדיקם היא להעלות נשמתם על ידי האותיות סוד מיין נוקבין בחי' אליהו זהו ובא תיכף אליהו ושמר לי על הפתח זהו פתח הגוף שהוא הפה והדבור ולכן אמרו רז"ל כלבים משחקים אליהו בא לעיר כי כשמתעוררת למעלה השמחה והשעשוע מנשמת הצדיקים העולים בסוד מיין נוקבין בחי' אליהו מתמתקים כל הדינים והקיטרוגים וכד חדוה בבי מלכא אפילו אינון דבי טורנא חדאן ולכן אמרו רז"ל כלבים משחקים הם המקטרגים והקליפות שבמדריגות התחתונים נתעורר בהם חדוה וכל הדינים בטלים ועל כן אמר הכתוב בזאת יבא אהרן אל הקודש ר"ל בבחי' המיין נוקבין סוד אליהו שהוא בחי' נדב ואביהוא על ידי זה צריך לגשת אל הקודש:

בפר בן בקר בזכות אברהם שנאמר (בראשית י"ח, ז') ואל הבקר רץ אברהם ואיל לעולה בזכות יצחק שנאמר (שם כ"ב, י"ג) והנה איל אחר נאחז גו' ועז הם השעירים בזכות יעקב שלקח שני גדיי עזים אין לי אלא אבות אמהות מנין ת"ל בד בבד עכ"ל המדרש. הענין הוא שהקב"ה

ברא עולמו בחכמה בתבונה ובדעת כמבואר בפסוקים (משלי ג', י"ט) ה' בחכמה יסד ארץ וכו' והנה השם יתברך ב"ה וב"ש הוא אין סוף ואין תכלית מבלתי גבול וברא העולם שהוא בעל גבול ואיך יצא מבלתי גבול אל גבול אף שנתצמצם כביכול מבלתי ב"ת והגלים והלביש בגבול ובעל תכלית ונתצמצם כביכול לבחי' נקודה הנקרא " חכמה כדכתיב (תהלים ק"ד, כ"ד) כולם בחכמה עשית ואחר כך לתבונה ואחר כך לדעת. והביאום כי נתצמצם כביכול ושיער בחכמתו לשיעור המוגבלים ובעלי תכלת היא בוז נקודה הנקרא " כי " היא חכמה ואחר כך נתפשט יותר מעילה לעלול נתצמצם יותר בסוד תבונה שהיא הבנת דבר מתוך דבר והמתבונן מתבונן על ידי אותיות של המחשבה הנקרא ה' מוצאות הפה שהדבור נחלק לה' מוצאות ובכאן הם רק בהרהור והתבוננות ונקרא ה' עילאה ולכן בכאן אמרו המלאכים (תהלים ח', ה') מה אנוש כי תזכרנו וגו' ואמרו רז"ל שקטרגו כשרצה הקב"ה לברוא את האדם שלא יבראנו כי מעותד הוא לחטוא כי בינה אע"ג דאיהי רחמי מסטרא דינין מתערין כי כל דבר שבא להתבוננות קיימא לשאלה ולחקור על ידי ההתבוננות אם נכון הדבר אם לא עד שהשיבם הקב"ה בראתי תשובה וסילק תלונתם וזהו סוד הדעת הממוג כי נקרא בזוהר מתקלא המכריע על ידי לשון המשקל כאשר יתבאר לקמן וכיון שהועמד הדבר על תילו ומכונו נולד סוד הדעת הממצע ונק' בסוד ו' הוא המשכה שעל ידי זה נמשך שפע הבריאה שהיה במחשבתו יתברך לגלות לתחתונים אלהותו בגין דישתמודעין ליה כאשר יתבאר וברא העולם על ידי דבורו כמו שאמר הכתוב (תהלים ל"ג, ו') בדבר ה' שמים נעשו וזהו ה' אחרונה סוד הדבור ה' מוצאות הפה וע"כ האדם צריך להיות ולהתעטר בבחי' אלו ולעלות ממטה למעלה ולהדבק בג' בחי' אליו יתברך. וע"כ אנו אומרים בכל תפלתינו אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב ודרשו רז"ל כשאמר הקב"ה לאברהם (בראשית י"ב, א-ב) לך לך מארצך וגו' ואעשך לגוי גדול זהו שאומרים אלהי אברהם ואברכך זהו שאומרים אלהי יצחק ואגדלה שמך זהו שאומרים אלהי יעקב יכול יהיו חותמין בכולן ת"ל והיה ברכה בך חותמין הכוונה הוא כי כמו שהקב"ה ברא בחכמתו ובתבונתו ובדעתו את העולם בגין דישתמודעין ליה כן צריך האדם על ידי מדריגות אלו לדבק בהם אל השם והנה אברהם היה ראשון שגלה אלהותו בעולם ופרסמה ונתפשטה בעולם על ידי ונעשה בזה מרכבה אליו יתברך לחכמתו הקודשה שנתצמצם בה כביכול בכדי לגלות אלהותו לנבראים בגין דישתמודעין ליה וזהו (ישעיה ט"ז, ה') והוכן בחסד כסא שעל ידי אברהם הנקרא חסד הוכן הכסא והמרכבה למחשבתו וחכמתו הקודשה אחר כך אלהי יצחק סוד הבינה דמסיטרהא דינין מתערין כנזכר למעלה בסוד מה אנוש וגו' ואחר כך ואלהי יעקב בכאן נתוסף וא"ו כי הוא סוד ההמשכה המבואר למעלה בסוד וא"ו דעת המכריע. וע"כ דרשו במדרש הנעלם לך לך על הנשמה שנקרא א"ב ר"ם שמקורה ממקום רם שמזהיר הקב"ה לך לך לשרשך מארצך מארציות שלך וממולדתך הכוונה כי האדם נולד מטפה כמאמרם ז"ל מאיל באת מטפה סרוחה. והענין הוא שבאמת הכל נברא יש מאין כי הקב"ה נקרא אין רק שנתצמצם מאין ליש מבלתי גבול אל גבול כמבואר למעלה והתצמצמות הראשון הנקרא יש הוא ה-י" הנקרא חכמה כאמור למעלה וכן גם תולדות האדם מאין אל היש הוא מתחלה בבחי' טפה סוד " וכח הפועל בנפעל הוא האין כמו שיתבאר לקמן בדרוש הבא בס"ד וזהו ממולדתך היא ההולדה של הטפה הרמוזה ביו"ד משם תלך ותתקשר במדריגה העליונה בחי' חכמה הנקרא יו"ד וזהו ומבית אביך כי הטפה היא בית אביך העליון סוד החכמה הגנוזה ותבוא לארץ עליונה ותתקשר ותתעטר בבחי' העליונות זהו ואעשך לגוי גדול שהוא שאומרים וכו' כמבואר למעלה ג' בחי' הנ"ל. אמנם העיקר הוא נקודה הראשונה סוד החכמה כי (קהלת ז', י"ב) החכמה תחיה בעליה ונמצא מי שקשור בנקודות החכמה נשמר מכל חטא ואשמה ולכן אמר יכול יהיו חותמין בכולן ת"ל והיה ברכה בך חותמין ר"ל החתימה וסוף ותכלית הדבר הוא להתקשר בך בבחינתך להיות מרכבה לחכמתו יתברך בסוד והוכן בחסד כסא ואז החכמה תחיה ולא יהיה (משלי ה', ה') רגליה יולדות מות ח"ו זהו בפר בן בקר בזכות אברהם ע"כ כתיב לחטאת ר"ל בזכות אברהם ובחינתו נשמר שלא יבוא לידי חטאת. ואיל לעולה בזכות יצחק כי כתיב (משלי י"ט, כ"א) רבות מחשבות בלב איש ועצת ה' היא תקום הכוונה בזה שלא יאמר אדם איככה אוכל לעבוד את ה' והנה הקיפו אותו זרים מחשבות זרות המטרידים אותי ע"כ הודיענו הכתוב כי לא כן הוא כי המחשבות ההם רוצים ומשתוקקים להתעלות כל אחד למקום שרשו ע"כ הגיעו עדיך להעלותם ולקשרם כנודע על ידי כל מחשבה מקום שרשה להדביקה זהו רבות מחשבות בלב איש ועצת ה' היא הקב"ה שולח לך ונותן לך עצה על ידי זה כדי שהיא תקום ר"ל המחשבה תקום ותתעלה למעלה ואז נמתקו כל המחשבות כי אין הדינין נמתקין אלא בשרשן וזהו סוד בינה דמסטרהא דינים מתערין וכשמתבונן האדם ומעלה אותן נמתקים זהו איל בזכות יצחק סוד הדינין להמתיקן בסוד בינה. ושעירים בזכות יעקב סוד הדעת והוא הנקרא בזוהר בסוד מתקלא כי שם מקום הבחירה לדעת טוב ורע ובחרת בחיים ושם שני דרכים ימין ושמאל אך הלשון המכריע ומעמידם על המצוע ומכליל ומקשר שמאלא בימינא ונעשה הכל ימינא ולכן היו ב' שעירים א' לה' וא' וכו' ימין ושמאל והשעיר השמאלי נשא את כל עונותם אל ארץ גזירה כי נמתק הכל ולכן לית ליה רשותא לאסטונא ולכן אמר דוד המלך ע"ה (דברי הימים א כ"ח, ט') דע את אלהי אביך ועבדהו כי עיקר העבודה הוא על ידי הדעת ששם הבחירה ומכריע ומכליל הכל בימין ובזה היה בא אהרן אל הקודש ביום הכפורים ועיקר הכוונה ליחד השכינה למעלה שאלהותו השוכן בתחתונים נ' שכינה תתעלה ותתקשר באור שלמעלה. וזהו כל כבודה כל עיקר הכבוד הוא כשבת בת המלך פנימה שמקשרין הבת מלך השכינה כביכול פנימה בסתר עליון ומתעלין כל המדריגות עמה וזהו אלף בינה גומל דלים ר"ל שתלמוד בינה איך לגמול חסד עם דלים מדריגות התחתונים להעלותם ולקשרם בתבונה למעלה וזהו הנק' קטורת לשון קישור שמקשרים ומיחדים הבת מלך למעלה פנימה מקום הסתר והבדידות הנק' בד וממשיכות מבינה למדריגות הדלים זהו ב"ד ב' רומז לבינה ד' הם מדריגות הדלים ונק' השכינה בחי' אם כאיש אשר אמו תיסרנו הנדרש על תורה שבע"פ וכן אם לבינה תקרא הם אמהות ולכן דרשו במדרש הנ"ל אין לי אלא אבות אמהות מנין ת"ל בד בבד הרומז לשני אמהות הנ"ל: